

πλήσιον δὲ ἔσω, ὃ λέγω καὶ περὶ τῶν δίχα διηρημένων Αἰθιοπῶν, 35. οὗτοι δεῖ διέχεσθαι τοὺς παρ' ὅλην τὴν ὠκεανῆτιν διατεινόντας ἀφ' ἡλίου ἀνιόντος, μέχρι ἡλίου δυομένου. Οἱ γὰρ οὕτω λεγόμενοι Αἰθιοπεῖς δίχα διήρηνται φυσικῶς τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ, ὡς ἂν μεσημβρινοῦ κύκλου τμήματι ἀξιολόγῳ, ποταμοῦ δάκην, ἐν μήκει σχεδὸν τι καὶ πεντακισχιλίων σταδίων ἐπὶ τοῖς μυρίοις· πλάτει δ' οὐ πολὺ τῶν χιλίων μείζονι, τῷ μεγίστῳ· πρόσσεσι δὲ τῷ μήκει, καὶ τὸ τὸν μυχὸν τοῦδε τοῦ κόλπου διέχειν τῆς κατὰ Πηλούσιον θαλάσσης, τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν, ἣν ἐπέχει ὁ ἰσθμὸς. Καθάπερ οὖν οἱ χαριέστεροι τῶν διαιρούντων τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Λιβύης, ὄρον εὐφυέστερον ἡγοῦνται τοῦτον τῶν ἠπειρῶν ἀμφοῖν τὸν κόλπον, ἢ τὸν Νεῖλον· τὸν μὲν γὰρ διήκειν παρ' ὀλίγον παντελῶς ἀπὸ θαλάττης ἐπὶ θαλάτταν· τὸν δὲ Νεῖλον πολλαπλάσιον ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ διέχειν, ὥστε μὴ διαρεῖν πᾶσαν τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Λιβύης· τοῦτον ὑπολαμβάνω τὸν τρόπον καὶ γὰρ τὰ μεσημβρινὰ μέρη πάντα καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, δίχα διηρησθαι νομίσαι τὸν Ποιετὴν τῷ κόλπῳ τούτῳ. Πῶς οὖν ἡγνῶει τὸν ἰσθμὸν, ἐν οὗτος ποιεῖ πρὸς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος;

Καὶ γὰρ δὴ καὶ τελῶς ἄλογον, εἰ τὰς μὲν Αἰγυπτίους Θήβας ἤδει σαφῶς, αἱ διέχουσι τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάττης σταδίου μικρὸν ἀπολείποντας τῶν πεντακισχιλίων· τὸν δὲ μυχὸν τοῦ Ἀραβίου κόλπου μὴ ἤδει, μηδὲ τὸν ἰσθμὸν τὸν κατ' αὐτὸν, πλάτος ἔχοντα οὐ πλείονων ἢ χιλίων σταδίων. Πολὺ δ' ἂν ἀλογώτερον ὀδέξειεν, εἰ τὸν μὲν Νεῖλου ἤδει ὁμωνύμως τῆ τῶσαυτή χώρα λεγόμενον, τὴν δ' αἰτίαν μὴ εἴρα τούτου· μαλιστα γὰρ ἂν προσπίπτοι τὸ ῥηθὲν ὑφ' Ἡροδότου, διότι δῶρον ἦν ἡ χώρα 36. τοῦ ποταμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἤξιούτο τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος. Ἄλλως τε τῶν παρ' ἐκάστοις ἰδίων ταῦτ' ἐστὶ γνωριμώτατα, ἃ καὶ παραδοξίαν ἔχει τινά, καὶ ἐν τῷ φανερῷ πάσιν ἐστὶ τοιοῦτον

36. ὃ ἐςὶ καὶ ἡ τοῦ Νεῖλου ἀνάβασις, καὶ ἡ πρόσχωσις τοῦ πελάγους. Καὶ καθάπερ οἱ προσαχθέντες πρὸς τὴν Αἴγυπτου οὐδὲν πρότερον ἰσοροῦσι περὶ τῆς χώρας, ἢ τὴν τοῦ Νεῖλου φύσιν, διὰ τὸ τοὺς ἐπιχωρίους μῆτε καινότερα τούτων λέγειν ἔχειν πρὸς ἀνδρας ξένους, μῆτ' ἐπιφανέστερα περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς (τῶ γὰρ ἰσορήσαντι περὶ τοῦ ποταμοῦ, κατάδηλος καὶ ἡ χώρα πᾶσα γίνεται, ὅποια τίς ἐστιν)· οὕτω καὶ οἱ πόρρωθεν ἀκούοντες οὐδὲν πρότερον ἰσοροῦσι τούτου. Πρασίθητι οὖν τούτῳ καὶ τὸ φιλεῖδημον, καὶ τὸ φιλέκδημον, τοῦ Ποιητοῦ· ὅπερ αὐτῷ μαρτυροῦσιν, ὅσοι τὸν βίον ἀναγράφουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν δὲ λαμβάνεται τῶν ποιημάτων πολλὰ παραδείγματα τοῦ τοιούτου. Οὗτος μὲν οὖν ἐκ πλειόνων ἐλέγχεται, καὶ εἰδῶς, καὶ λέγων ῥητῶς τὰ ῥητὰ, καὶ σιγῶν τὰ λίαν ἐκφασίῃ, ἢ ἐπιθέτως λέγων.

Θαυμάζειν δὲ δεῖ τῶν Αἴγυπτίων καὶ Σύρων, πρὸς οὓς νῦν ἡμῖν ὁ λόγος, εἰ μὴδ' ἐκείνου λέγοντος τὰ παρ' αὐτοῖς ἐπιχώρια συνιαῖσιν, ἀλλὰ καὶ ἄγνοιαν αἰτιῶνται, ἢ αὐτοὺς ἐνόχους δείκνυσιν ὁ λόγος. Ἀπλῶς δὲ τὸ μὴ λέγειν, οὐ τοῦ μὴ εἰδέναι σημεῖον ἐστίν· οὐδὲ γὰρ τὰς τροπὰς τοῦ Εὐρίπου λέγει, οὐδὲ τὰς Θερμοπύλας, οὐδ' ἄλλα πλείω τῶν γνωρίμων παρὰ τοῖς Ἕλλησιν· οὐ μὲν ἠγνύει γε. Ἀλλὰ καὶ λέγει· οὐ δοκεῖ δὲ τοῖς ἐθελοκωφοῦσιν· ὥσε ἐκείνους αἰτιατέον. Ὁ Ποιητὴς τοίνυν διυπετέας καλεῖ τοὺς ποταμοὺς, οὐ τοὺς χειμάρρους μόνους, ἀλλὰ καὶ πάντας ἀπλῶς, ὅτι πληροῦνται πάντες ἀπὸ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων. Ἀλλὰ τὸ κοινὸν, ἐπὶ τῶν κατ' ἐξοχὴν ἴδιον γίνεται· ἄλλως γὰρ ἂν τὸν χειμάρρουν ἀκούοι τις διυπετῆ, καὶ ἄλλως τὸν αἰένου· ἐνταῦθα δὲ διπλασιάζει πως ἡ ἐξοχή. Καὶ καθάπερ εἰσὶ τινες ὑπερβολαὶ ἐπὶ ὑπερβολαῖς, ὡς τὸ, Κουφότερον εἶναι φελλοῦ σκιαῖς, Δειλότερον δὲ λαγῶ Φρυγός, Ἐλάττω δ' ἔχειν γῆν τὸν ἀγρὸν ἐπισολῆς Λακωνικῆς· οὕτως ἐξοχὴ ἐπ' ἐξοχῆ

συντρέχει ἐπὶ τοῦ διπετῆ τὸν Νεῖλον λέγεσθαι. Ὁ μὲν γὰρ 36.
 χειμάρρους ὑπερβέβληται τοὺς ἄλλους ποταμούς, τῷ διπετῆς
 εἶναι· ὁ δὲ Νεῖλος καὶ τοὺς χειμάρρους, ἐπὶ τοσοῦτον πληρού-
 μενος καὶ πλήθους καὶ χρόνου. Ἰς', ἐπεὶ καὶ γνώριμον ἦν τὸ
 πάθος τοῦ ποταμοῦ τῷ Ποιητῇ, ὡς πεπαραμυθήμεθα, καὶ κέχρη-
 ται τῷ ἐπιθέτῳ τούτῳ κατ' αὐτοῦ, οὐκ ἄλλως δεκτέον ἢ ὡς 37.
 εἰρήκαμεν. Τὸ δὲ πλείοσι σόμασιν ἐκδιδόναι, κοινὸν καὶ πλείονων·
 ὥστε οὐκ ἄξιον μνήμης ὑπέλαβε, καὶ ταῦτα πρὸς εἰδότας· καθά-
 περ οὐδ' Ἀλκαῖος, καίτοι φήσας ἀφίχθαι καὶ αὐτὸς εἰς Αἴγυ-
 πτον. Αἱ δὲ προσχώσεις καὶ ἐκ τῶν ἀναβάσεων μὲν δύνανται
 ὑπονοεῖσθαι, καὶ ἐξ ὧν δὲ εἶπε περὶ τῆς Φάρου. Ὁ γὰρ ἰσορῶν
 αὐτῷ περὶ τῆς Φάρου, μᾶλλον δὲ ἢ κοινὴ φήμη, διότι μὲν τότε
 τοσοῦτον ἀπέιχεν ἀπὸ τῆς ἠπείρου, ὅσον φησὶ δρόμον μετὰ
 ἡμερήσιον, οὐκ ἂν εἴη διατεθρυλλημένη ἐπὶ τοσοῦτον ἐψευσμέ-
 νως. Ὅτι δ' ἡ ἀνάβασις, καὶ αἱ προσχώσεις τοιαῦταί τινες,
 κοινότερον πεπύσθαι εἰκὸς ἦν. Ἐξ ὧν συνεῖς ὁ Ποιητής, ὅτι
 πλέον ἢ τότε ἀφεισθήκει τῆς γῆς ἢ νήσος, κατὰ τὴν Μενελαίου
 παρουσίαν, προσέθηκε παρ' ἑαυτοῦ πολλαπλάσιον διάστημα τοῦ
 μυθώδους χάριν· αἱ δὲ μυθοποιΐαι οὐκ ἀγνοίας σημεῖον
 δήπου. Οὐδὲ γὰρ τὰ περὶ τοῦ Πρωτέως, καὶ τῶν Πυγ-
 μαίων, οὐδ' αἱ τῶν φαρμάκων δυνάμεις, οὐδ' εἴτι ἄλλο τοιοῦτον
 οἱ ποιηταὶ πλάττουσι, οὐ κατ' ἀγνοίαν τῶν τοπικῶν λέγεται,
 ἀλλ' ἠδονῆς καὶ τέρψεως χάριν. Πῶς οὖν καὶ ἄνυδρον οὔσαν
 ὕδωρ φησὶν ἔχειν;

Ἐν δὲ λιμῆν εὐορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας εἴσας

Ἐς πόντον βάλλουσιν ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.

Ἄλλ' οὔτε τὸ ὕδρειον ἐκλιπεῖν ἀδύνατον, οὔτε τὴν ὕδρειαν
 ἐκ τῆς νήσου γενέσθαι φησὶν, ἀλλὰ τὴν ἀναγωγὴν μένην, διὰ
 τὴν τοῦ λιμένος ἀρετὴν, τὸ δ' ὕδωρ ἐκ τῆς περαιίας ἀρύσασθαι
 παρῆν· ἐξομολογουμένου πως τοῦ Ποιητοῦ δι' ἐμφάσεως, ὅτι

57. πελαγίαν εἶπεν οὐ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν καὶ μυθοποιίαν.

Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς πλάνης τοῦ Μενελαίου λεχθέντα συνηγορεῖν δοκεῖ τῇ ἀγνοίᾳ τῇ περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους, βέλτιον ἴσως ἐστὶ τὰ ἐν τοῖς ἔπεσι τούτοις ζητούμενα προεκθεμένους, ἅμα ταῦτά τε διασεῖλαι, καὶ περὶ τοῦ Ποιητοῦ ἀπολογησασθαι καθαρώτερον. Φησὶ δὲ πρὸς Τηλέμαχον ὁ Μενέλαος, θαυμάσαντα τὸν τῶν βασιλείων κόσμον·

Ἢ γὰρ πολλὰ παθῶν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
Ἠγαγόμεν ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον
Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
Αἰθίοπας δ' ἰκόμην, καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβούς,
Καὶ Λιβύην.

58. Ζητοῦσι δὲ, πρὸς τίνας ἦλθεν Αἰθίοπας, πλέων ἐξ Αἰγύπτου (οὔτε γὰρ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσι τινὲς Αἰθίοπες, οὔτε τοῦ Νείλου τοὺς καταρράκτας ἦν διελθεῖν ναυσὶ)· τίνες τε οἱ Σιδόνιοι· οὐ γὰρ οἱ γε ἐν Φοινίκῃ· οὐ γὰρ ἂν τὸ γένος προθεῖς, τὸ εἶδος ἐπήνεγκε· τίνες τε οἱ Ἐρεμβοί· καινὸν γὰρ τὸ ὄνομα. Ἀριστόνικος μὲν οὖν, ὁ καθ' ἡμᾶς γραμματικὸς, ἐν τοῖς περὶ τῆς Μενελαίου πλάνης, πολλῶν ἀναγέγραφε ἀνδρῶν ἀποφάσεις περὶ ἐκάστου τῶν ἐκκειμένων κεφαλαίων· ἡμῖν δ' ἀρκέσει καὶν ἐπιτέμνοντες λέγωμεν. Οἱ μὲν δὴ πλεῦσαι φησάντες εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οἱ μὲν περίπλουν τὸν διὰ Γαδείρων μέχρι τῆς Ἰνδοκῆς εἰσάγουσιν, ἅμα καὶ τὸν χρόνον τῇ πλάνῃ συνοικιοῦντες, ὃν φησιν, ὅτι Ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον· οἱ δὲ διὰ τοῦ ἰσθμοῦ, τοῦ κατὰ τὸν Ἀράβιον κόλπον· οἱ δὲ διὰ τῶν διωρύγων τινός. Οὔτε δ' ὁ περίπλους ἀναγκαῖος, ὃν Κράτης εἰσάγει οὐχ ὡς ἀδύνατος εἶναι (καὶ γὰρ οὐδ' ἡ Ὀδυσσεὺς πλάνη ἀδύνατος), ἀλλ' ὅτι οὔτε πρὸς τὰς ὑποθέσεις τὰς μαθηματικὰς χρήσιμος, οὔτε πρὸς τὸν χρόνον τῆς πλάνης. Καὶ γὰρ ἀκούσιοι διατριβαί

διατριβαὶ κατέσχον αὐτὸν ὑπὸ δυσπλοίας, φήσαντος, ὅτι ἀπὸ 38. ἐξήκοντα νεῶν πέντε ἐλείφθησαν αὐτῶ, καὶ ἐκούσιοι, χρηματισμοῦ χάριν· φησὶ γάρ ὁ Νέστωρ·

Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
 Ἡλάτο ξὺν νηυσὶ,
 Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς.

Ὁ τε διὰ τοῦ ἰσθμοῦ πλοῦς ἢ τῶν διωρύγων, λεγόμενος μὲν ἠκούετο ἂν ἐν μύθου σχήματι· μὴ λεγόμενος δὲ, περιτιτῶς καὶ ἀπιθάνως εἰσάγοιτο ἂν. Ἀπιθάνως δὲ, λέγω, ὅτι πρὸ τῶν Τρωϊκῶν οὐδεμία ἦν διώρυξ· τὸν δὲ ἐπιχειρήσαντα ποιῆσαι Σέσωφριν, ἀποσηναί φασι μετεωροτέραν ὑπολαβόντα τὴν τῆς θαλάττης ἐπιφάνειαν. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὁ ἰσθμὸς ἦν πλώϊμος. Ἄλλ' εἰκάζει ὁ Ἐρατοσθένης οὐκ εὖ· μὴ γάρ πω τὸ ἔκρηγμα τὸ κατὰ τὰς σήλας γεγονέναι νομίζει· ὥστε ἐνταῦθα συνάπτειν τὴν ἔξω θαλάτταν τῇ ἐντὸς, καὶ καλύπτειν τὸν ἰσθμὸν μετεωροτέραν οὔσαν. Τοῦ δ' ἐκρήγματος γενομένου ταπεινωθῆναι, καὶ ἀνακαλύψαι τὴν γῆν, τὴν κατὰ τὸ Κάσιον, καὶ τὸ Πηλούσιον μέχρι τῆς Ἐρυθραῆς. Τίνα οὖν ἔχομεν ἰσορίαν περὶ τοῦ ἐκρήγματος τούτου, διότι πρὸ τῶν Τρωϊκῶν οὐπω ὑπῆρχεν; Ἴσως δ' 39. ὁ Ποιητὴς ἅμα μὲν τὸν Ὀδυσσεῖα ταύτη διεκπλέοντα εἰς τὸν Ὠκεανὸν πεποίηκεν, ὡς ἤδη ἐκρήγματος γεγονότος, ἅμα δὲ εἰς τὴν ἔρυθραν τὸν Μενέλαον, ἐκ τῆς Αἰγύπτου ναυσολεῖ, ὡς οὐπω γεγονότος. Ἀλλὰ καὶ τὸν Πρωτέα εἰσάγει λέγοντα αὐτῶ·

Ἄλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γῆς
 Ἀθάνατοι πέμψουσιν.

Ποῖα οὖν; Καὶ ὅτι ἐσπέριον τινα λέγει τόπον τοῦτον ἔσχατον, ὁ Ζέφυρος παρατεθεῖς δηλοῖ·

Ἄλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λεγυπνιόντας ἀήτας
 Ὠκεανὸς ἀνίησι.

Ταῦτα γὰρ αἰνύματος πλήρη.

39. Εἰ δ' οὖν καὶ σύρρουν ποτὲ ὑπάρξαντα τὸν ἰσθμὸν τοῦτον ὁ Παιτητὴς ἰσορήκει, πῶσ' αὖ μείζονα ἂν εἶχομεν πίστιν τοῦ τοῦς Αἰθίοπας διχθὰ διηρησθαι, πορθητῶ τηλικούτῳ διειργομένους; Τίς δὲ καὶ χρηματισμὸς παρὰ τῶν ἔξω καὶ κατὰ τὸν Ὠκεανὸν Αἰθίοπων; Καίτοι θαυμάζουσι τοῦ κόσμου τῶν βασιλείων οἱ περὶ Τηλέμαχον τὸ πλῆθος, ὃ ἔστι,
- Χρυσοῦ τ' ἠλέκτρον τε καὶ ἀργύρου ἢ δ' ἐλέφαντος.
- Τούτων δ' οὐδενὸς, πλὴν ἐλέφαντος, εὐπορία παρ' ἐκείνοις ἔστιν, ἀπορωτάτοις τῶν ἀπάντων οὔσι τοῖς πλείστοις, καὶ νομαῖσι. — Νῆ Δία· ἀλλ' ἡ Ἀραβία προσῆν, καὶ τὰ μέχρι τῆς Ἰνδικῆς· τούτων δ' ἡ μὲν εὐδαίμων κέκληται μόνη τῶν ἀπασῶν· τὴν δὲ, εἰ καὶ μὴ ὀνομασί καλοῦσιν, οὕτως ὑπολαμβάνουσι γε καὶ ἰσοροῦσαν, ὡς εὐδαιμονεσάτην. — Τὴν μὲν οὖν Ἰνδικὴν οὐκ οἶδεν Ὀμηρος, εἰδὼς δὲ, ἐμέμνητο ἂν τὴν δ' Ἀραβίαν, ἣν εὐδαίμονα προσ- αγορεύουσιν οἱ νῦν, τότε γ' οὐκ ἦν πλουσία, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἔμπορος, καὶ ἡ πολλὴ αὐτῆς σκηνητῶν ἀνδρῶν. Ὀλίγη δ' ἡ ἀρωματοφόρος, δι' ἣν καὶ τοῦτο τοῦνομα εὔρετο ἡ χώρα, διὰ τὸ καὶ τὸν φόρτον εἶναι τὸν τοιοῦτον ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν σπάνιον καὶ τίμιον. Νυνὶ μὲν οὖν εὐποροῦσι καὶ πλουτοῦσι διὰ τὸ καὶ τὴν ἐμπορίαν εἶναι πυκνὴν καὶ θαψιλῆ· τότε δ' οὐκ εἰκός. Αὐτῶν δὲ χάριν τῶν ἀρωμάτων ἐμπόρῳ μὲν καὶ καμηλίτῃ γένοιτ' ἂν τις ἐκ τῶν τοιούτων φορτίων εὐπορία· Μενελάῳ δὲ λαφύρων, ἢ θωρεῶν ἔδει παρὰ βασιλείων καὶ δυναστῶν, ἐχόντων τε ἃ δώ- σουσι, καὶ βουλομένων διὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ εὐκλειαν. Οἱ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ πλησίον Αἰθίοπες, καὶ Ἄραβες, οὐδ' οὕτω τελῶς ἄβιοι, οὐτ' ἀνήκοοι τῆς τῶν Ἀτρεΐδων δόξης, καὶ μάλιστα διὰ τὴν κατόρθωσιν τοῦ Ἰλιακοῦ πολέμου, ὥστ'
40. ἐλπίς ἦν τῆς ἐξ αὐτῶν ὠφελείας· καθάπερ ἐπὶ τοῦ θώρακος τοῦ Ἀγαμέμνονος λέγεται·

Τὸν ποτὲ οἱ Κενύρης ὄωκε, ξεινήϊον εἶναι·
Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος. —

Καὶ δὴ καὶ τὸν πλείω χρόνον τῆς πλάνης, λεκτέον ἐν τοῖς κατὰ 40. Φοινίκην καὶ Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Λιβύην γενέσθαι, καὶ τὰ περὶ Κύπρον χωρία, καὶ ὅλως τὴν καθ' ἡμᾶς παραλίαν, καὶ τὰς νήσους. Καὶ γὰρ ξένια παρὰ τούτοις, καὶ τὸ βία, καὶ τὸ ἐκ λεηλασίας πορίσασθαι, καὶ μάλιστα παρὰ τῶν συμμαχησάντων τοῖς Τρωσίν, ἐντεῦθεν ἦν. Οἱ δ' ἐκτὸς καὶ πόρρω βάεβαροι οὐδεμίαν τοιαύτην ὑπηγόρευον ἐλπίδα. Εἰς οὖν τὴν Αἰθιοπίαν ἀφίχθαι λέγεται ὁ Μενέλαος, ὅτι μέχρι τῶν ὄρων τῶν πρὸς Αἴγύπτῳ. Τάχα μὲν γὰρ καὶ πλησιαίτεροι ἦσαν ταῖς Θήβαις οἱ τότε ὄροι· ἀλλὰ καὶ οἱ νῦν πλησίον εἰσίν, οἱ κατὰ Συήνην καὶ τὰς Φίλας· ὧν ἢ μὲν τῆς Αἴγύπτου ἐσίν, αἱ δὲ Φίλαι κοινὴ κατοικία τῶν Αἰθιοπῶν καὶ τῶν Αἴγυπτίων. Ὁ οὖν εἰς Θήβας ἀφιγμένος, εἰ καὶ μέχρι τῶν ὄρων ἀφῖκτο, ἢ καὶ περαιτέρω, τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ ταῦτα τῇ βασιλικῇ ξενίᾳ χρώμενος, οὐδὲν ἄλογον. Οὕτω δὲ καὶ Κυκλώπων εἰς γαῖαν ἀφίχθαι φησὶν ὁ Ὀδυσσεὺς, μέχρι τοῦ σπηλαίου προελθυθὼς ἀπὸ θαλάττης· ἐπ' ἐσχατιᾶς γὰρ ἰδρῦσθαι που λέγει. Καὶ εἰς Αἰολίαν δὲ, καὶ Λαιρρυγόνας, καὶ τοὺς ἄλλους τόπους, ὅπου ποτὲ καθωρμίσαστο, ἐκεῖσε φησὶν ἀφίχθαι. Καὶ ὁ Μενέλαος οὖν οὕτως εἰς Αἰθιοπίαν ἦκεν, οὕτω δὲ καὶ εἰς Λιβύην, ὅτι προσέσχε τόποις τισίν· ἀφ' οὗ καὶ ὁ κατὰ τὴν Ἀρδανίαν λιμὴν, τὴν ὑπὲρ Παραιτονίου, Μενέλαος καλεῖται.

Εἰ δὲ Φοίνικας εἰπὼν, ὀνομάζει καὶ Σιδονίους, τὴν μητρόπολιν αὐτῶν, σχήματι συνήθει χρηταί, ὡς,

Τρῳάς τε καὶ Ἔκτορα νηυσὶ πέλασσε·

καί,

Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελιάγρος·

καί,

Ἰδὴν δ' ἔκανεν καὶ Γάργαρον·

40. καί,

Οἱ δ' Εὐβοίαν ἔχον —

Καλκίδα τ' Εἰρήτριάν τε —.

Καὶ Σαπφώ·

Ἡ σὲ Κύπρος, ἡ Πάφος ἡ πάνορμος.

Καίτοι καὶ ἄλλό τι ἦν τὸ ποιῆσαν, καίπερ ἤδη μνησθέντα τῆς Φοινίκης, ἰδίως πάλιν καὶ τὴν Σιδώνα συγκαταλέξει. Πρὸς μὲν γὰρ τὸ τὰ ἐφεξῆς ἔδωκε καταλέξει, ἰκανῶς εἶχεν οὕτως εἰπεῖν·

Κύπρον, Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
Αἰθιοπίας δ' ἐόμην.

41. Ἴνα δ' ἐμφάνη καὶ τὴν παρὰ τοῖς Σιδονίοις ἀποδημίαν τὴν ἐπὶ πλέον γενομένην, καλῶς εἶχεν εἶτ' ἀναλαβεῖν, εἴτε καὶ παραλαβεῖν. Ἐκφαίνει δὲ διὰ τῶν ἐπαίνων τῆς παρ' αὐτοῖς εὐτυχίας καὶ εὐτεχνίας, καὶ τοῦ τὴν Ἑλένην προεξενώσθαι τοῖς ἀνθρώποις μετὰ Ἀλεξάνδρου. Διόπερ παρὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ τοιαῦτα ἀποκείμενα λέγει·

Ἐνδ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιοι, ἔργα γυναικῶν·
Σιδονίων, τὰς αὐτὰς Ἀλέξανδρος θεοειδῆς
Ἡγάγε Σιδονίηθεν ἐπιπλῶς εὐρέα πόντον·
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγε. —

Καὶ παρὰ τῷ Μενελάῳ λέγει γὰρ πρὸς Τηλέμαχον·

Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἐστὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖρα κεκράκνται·
Ἔργον δ' Ἡφάίσιοι· πόρεν δὲ εἰ φειδίμος ἦρος
Σιδονίων βασιλεὺς, ὃ δ' εἰς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοσήσαντα.

Δεῖ δὲ δέξασθαι πρὸς ὑπερβολὴν εἰρημένον τὸ, Ἡφαίστου ἔργον, ὡς λέγεται, Ἀθηναῖς ἔργα, τὰ καλὰ, καὶ Χαρίτων, καὶ Μουσῶν. Ἐπεὶ, ὅτι γε οἱ ἄνδρες ἦσαν καλλιτέχνιοι, δηλοῖ τὸν κρατῆρα ἐπαινῶν, ὃν ὁ Εὐνήος ἔδωκεν ἀντὶ Λυκάονος· φησὶ γάρ·

Κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν
Πολλόν· ἐπεὶ Σιδόνες πολυθαῖδαλοι εὖ ἤσκησαν,
Φοίνικες δ' ἄγον ἄνδρες.

Περὶ δὲ τῶν Ἐρεμβῶν πολλὰ μὲν εἴρηται πιθανώτατοι δ' 41.
εἰσὶν οἱ νομίζοντες τοὺς Ἄραβας λέγεσθαι. Ζήνων δ' ὁ ἡμέ-
τερος καὶ γράφει οὕτως·

Αἰθιοπίας δ' ἐκὼν, καὶ Σιδονίους Ἄραβας τε.

Τὴν μὲν οὖν γραφὴν οὐκ ἀνάγκη κινεῖν παλαιῶν οὔσαν· αἰτιᾶσθαι
δὲ βέλτιον τὴν τοῦ ὀνόματος μετάπτωσιν, πολλὴν καὶ ἐπιπο-
λαίαν οὔσαν ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. Ἀμέλει δὲ καὶ ποιῶσι τινὲς
παραγραμμάτιζοντες. Ἄριστα δ' ἂν δόξειεν εἰπεῖν ὁ Ποσειδώνιος,
κάνταῦθα ἀπὸ τῆς τῶν ἔθνων συγγενείας καὶ κοινότητος ἐτυ-
μολογῶν. Τὸ γὰρ τῶν Ἀρμενίων ἔθνος, καὶ τὸ τῶν Σύρων,
καὶ τῶν Ἀράβων, πολλὴν ὁμοφυλίαν ἐμφαίνει κατὰ τε τὴν διά-
λεκτον, καὶ τοὺς βίους, καὶ τοὺς τῶν σωμάτων χαρακτῆρας,
καὶ μάλιστα καθὸ πλησιόχωροί εἰσι. Δηλοῖ δ' ἡ Μεσοποταμία
ἐκ τῶν τριῶν συνεσῶσα τούτων ἔθνων· μάλιστα γὰρ ἐν τούτοις
ἡ ὁμοιότης διαφαίνεται. Εἰ δὲ τις παρὰ τὰ κλίματα γίνεται
διαφορὰ τοῖς προσβορέοις ἐπὶ πλεον πρὸς τοὺς μεσημβρινούς,
καὶ τούτοις πρὸς μέσους τοὺς ὄρους, ἀλλ' ἐπικρατεῖ γε τὸ κοι-
νόν. Καὶ οἱ Ἀσσύριοι δὲ καὶ οἱ Ἀραμαῖοι *καὶ οἱ Ἀρμένιοι* 42.
παραπλησίως πως ἔχουσι, καὶ πρὸς τούτους, καὶ πρὸς ἀλλήλους.
Εἰκάζει γὰρ καὶ τὰς τῶν ἔθνων τούτων κατονομασίας ἐμφερεῖς
ἀλλήλαις εἶναι. Τοὺς γὰρ ὑφ' ἡμῶν Σύρους καλουμένους ὑπ'
αὐτῶν τῶν Σύρων *Ἀρμενίους καὶ* Ἀραμαίους καλεῖσθαι
τούτῳ δ' εἰκέναι τοὺς Ἀρμενίους, καὶ τοὺς Ἄραβας, καὶ Ἐρεμ-
βούς, τάχα τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων οὕτω καλούντων τοὺς Ἄραβας·
ἅμα καὶ τοῦ ἐτύμου συνεργούντος πρὸς τοῦτο. Ἀπὸ γὰρ τοῦ εἰς
τὴν ἔραν ἐμβαίνειν τοὺς Ἐρεμβούς ἐτυμολογοῦσιν οὕτως οἱ
πολλοί, οὓς μεταλαβόντες οἱ ὕστερον, ἐπὶ τὸ σαφέστερον, Τρω-
γλοδύτας ἐκάλεσαν· οὗτοι δὲ εἰσὶν Ἀράβων οἱ ἐπὶ θάτερον
μέρος τοῦ Ἀραβίου κόλπου κεκλιμένοι, τὸ πρὸς Αἰγύπτῳ καὶ
Αἰθιοπία. Τούτων δ' εἰκὸς μεμνησθαι τὸν Ποικητὴν, καὶ πρὸς

42. τούτους ἀφῆχθαι λέγειν τὸν Μενέλαον, καθ' ὃν τρόπον εἴρηται καὶ πρὸς τοὺς Αἰθίοπας (τῇ γὰρ Θηβαίδι καὶ οὗτοι πλησιαζουσιν)· ὁμῶς οὐκ ἐργασίας οὐδὲ χρηματισμοῦ χάριν τούτων ὀνομαζομένων (οὐ πολὺ γὰρ ἦν τοῦτο), ἀλλὰ τοῦ μήκους τῆς ἀποδημίας καὶ τοῦ ἐνδόξου· ἐνδοξὸν γὰρ τὸ τοσοῦτον ἐκτοπίσαι. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ,

Πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄσσα, καὶ νόον ἔγνω
καὶ τὸ,

Ἡ γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
Ἠγαρόμην.

Ἡσίοδος δ' ἐν Καταλόγῳ φησί·

Καὶ κούρην Ἀράβοιο, τὸν Ἑρμάων ἀκόκητα
Γείνατο καὶ Θρονίη, κούρη Βήλοιο ἀνακτος.

Οὕτω δὲ καὶ Στησίχορος λέγει. Εἰκάζειν οὖν ἔστιν, ὅτι ἀπὸ τούτου καὶ ἡ χώρα Ἀραβία ἤδη τότε ὠνομάζετο· κατὰ δὲ τοὺς ἥρωας τυχὸν ἴσως οὕτω.

Οἱ δὲ πλάττοντες Ἐρεμβοὺς ἰδιὸν τι ἔθνος Αἰθιοπικόν, καὶ ἄλλο Κηφίνων, καὶ τρίτον Πυγμαίων, καὶ ἄλλα μυρία, ἤττον ἂν πισεύοιντο, πρὸς τῷ μὴ ἀξιοπίσῳ καὶ σύγχυσίν τινα ἐμφαίνοντες τοῦ μυθικοῦ καὶ ἱστορικοῦ σχήματος. Ὅμοιοι δ' εἰσὶ τούτοις καὶ οἱ Σιδονίους ἐν τῇ κατὰ Πέρσας θαλάττῃ διηγούμενοι, ἢ ἄλλεθί πού τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τὴν τοῦ Μενελάου πλάνην ἐξωκεανίζοντες, καὶ τοὺς Φοίνικας δὲ ὁμοίως. Τῆς δ' ἀπιστίας αἴτιον οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι, τὸ ἐναντιοῦσθαι ἀλλήλοις τοὺς λέγοντας. Οἱ μὲν γὰρ καὶ τοὺς Φοίνικας καὶ τοὺς Σιδονίους τοὺς καθ' ἡμᾶς ἀποίκους εἶναι τῶν ἐν τῷ Ὠκεανῷ φασί, προσιδέντες καὶ διὰ τί Φοίνικες ἐκαλοῦντο, ὅτι καὶ ἡ θαλάττα Ἐρυθρά· οἱ δ' ἐκείνους τούτων. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὴν Αἰθιοπίαν

43. εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Φοινίκην μετὰγουσι, καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἐν Ἰόππῃ συμβῆναί φασιν· οὐ δῆπου κατ' ἀγνοίαν

τοπακίην καὶ τούτων λεγομένων, ἀλλ' ἐν μύθου μᾶλλον σχή- 43.
 ματι καθότι καὶ τῶν παρ' Ἡσιόδῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, &
 προφέρει ὁ Ἀπολλόδωρος, οὐδ' ἐν τρόπον παρατίθησι τοῖς
 Ὀμήρου ταῦτα, εἰδώς. Τὰ μὲν γὰρ Ὀμήρου, τὰ περὶ τὸν Πόν-
 τον καὶ τὴν Αἴγυπτον παρατίθησιν, ἄγνοιαν αἰτιώμενος, ὡς
 λέγειν μὲν τὰ ὄντα βουλομένου, μὴ λέγοντος δὲ τὰ ὄντα, ἀλλὰ
 τὰ μὴ ὄντα, ὡς ὄντα, κατ' ἄγνοιαν. Ἡσιόδου δ' οὐκ ἂν τις αἰ-
 τιάσαιτο ἄγνοιαν, Ἡμίκυνας λέγοντος, καὶ Μακροκεφάλους, καὶ
 Πυγμαίους· οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ Ὀμήρου ταῦτα μυθεύοντος, ὧν
 εἰσὶ καὶ οὗτοι οἱ Πυγμαῖοι, οὐδ' Ἀλκμᾶνος, Στεγανόποδας ἰσο-
 ροῦντος, οὐδ' Αἰσχύλου, Κυνοκεφάλους, καὶ Στερνοφθαλμούς,
 καὶ Μονομμάτους. Ὅπου γε οὐδὲ τοῖς περὶ τῆς συγγραφῆς, ἐν
 ἰστορίας σχήματι, προσέχομεν περὶ πολλῶν, κἂν μὴ ἐξομολο-
 γῶνται τὴν μυθογραφίαν· φαίνεται γὰρ εὐθύς, ἔτι μύθους παρα-
 πλέκουσιν ἐκόντες, οὐκ ἄγνοια τῶν ὄντων, ἀλλὰ πλάσει τῶν
 ἀδυνατίων, τερατείας καὶ τέρψεως χάριν. Δοκοῦσι δὲ κατ'
 ἄγνοιαν, ὅτι μάλιστα καὶ πιθανῶς τὰ τοιαῦτα μυθεύουσι περὶ τῶν
 ἀδήλων καὶ τῶν ἀγνοουμένων. Θεόπομπος δὲ ἐξομολογεῖται
 φήσας, ὅτι καὶ μύθους ἐν ταῖς ἰστορίαις ἐρεῖ κρεῖττον, ἢ ὡς
 Ἡρόδοτος, καὶ Κτησίας, καὶ Ἑλλάνικος, καὶ οἱ τὰ Ἰνδικὰ
 συγγράψαντες.

Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ὠκεανοῦ παθῶν εἴρηται μὲν ἐν μύθου
 σχήματι· καὶ γὰρ τούτου σοχάζεσθαι δεῖ τὸν ποιητὴν. Ἀπὸ
 γὰρ τῶν ἀμπώτεων καὶ τῶν πλημμυρίδων ἢ Χάρυβδις αὐτῶ
 μεμύθευται, οὐδ' αὐτὴ παντάπασιν Ὀμήρου πλάσμα οὔσα,
 ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰσοροουμένων περὶ τὸν Σκελικὸν πορθμὸν δι-
 εσκευασμένη. Εἰ δὲ δις τῆς παλιόροιας γινομένης καθ' ἑκάστην
 ἡμέραν καὶ νύκτα, ἐκεῖνος τρις εἴρηκε,

Τρις μὲν γὰρ τ' ἀνίσχιν ἐπ' ἡματι, τρις δ' ἀναροιβθεῖ,
 λέγοιτ' ἂν καὶ οὕτως. Οὐ γὰρ κατ' ἄγνοιαν τῆς ἰστορίας ὑπο-

43. ληπτέον γενέσθαι τοῦτο, ἀλλὰ τραγωδίας χάριν καὶ φόβου, ὃν ἡ Κίρκη πολὺν τοῖς λόγοις προσίδησιν, ἀποτροπῆς χάριν, ὥστε καὶ τὸ ψεῦδος παραμύγνυσθαι. Ἐν αὐτοῖς γοῦν τοῖς ἔπεσι τούτοις εἶρηκε μὲν οὕτως ἡ Κίρκη·

Τρίς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἡματι, τρίς δ' ἀναροιβθεῖ
Δεινὸν μὴ σύ γε κείδι τύχοις, ὅτι ροιβθήσειεν!

Οὐ γὰρ κεν ρύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' ἔνοσιχθων.

Καὶ μὴν παρέτυχέ γε τῇ ἀναροιβθήσει ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ οὐκ ἀπώλετο, ὥς φησιν αὐτός·

44. Ἡ μὲν ἀνερόιβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτι μακρὸν ἐρινεὸν ὑψὸς' ἀεραῖς,
Τῷ προσφύς ἐχόμεν ὡς νυκτερίς·

εἶτα περιμείνας τὰ ναυάγια, καὶ λαβόμενος πάλιν αὐτῶν σώζεται. ὥς' ἐψεύσατο ἡ Κίρκη. Ὡς οὖν τοῦτο, κάκεινο τὸ, Τρίς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἡματι, ἀντὶ τοῦ δις· ἅμα καὶ τῆς ὑπερβολῆς τῆς τοιαύτης συνήθους πᾶσιν οὔσης, Τρισμακαρίους, καὶ Τρισσαθλίους λεγόντων. Καὶ ὁ ποιητής·

Τρισμάκαρες Δαναοί, —

καί,

Ἀσπασίη, τριλλισος, —

καί,

Τριχθά τε καὶ τετραχθά.

Ἴσως δ' ἂν τις καὶ ἀπὸ τῆς ὥρας τεκμήραιτο, ὅτι ὑπαινίττεται πως τὸ ἀληθές· μᾶλλον γὰρ ἐφαρμόττει τῷ δις γενέσθαι τὴν παλίρροισιν κατὰ τὸν συναμφω χρόνον, τὸν ἐξ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἢ τῷ τρίς, τὸ τοσοῦτον χρόνον μεῖναι τὰ ναυάγια ὑποβρύχια, ὅψε δὲ ἀναβληθῆναι ποθοῦντι, καὶ συνεχῶς προσισχομένῳ τοῖς κλάδοις·

Νωλεμέως δ' ἐχόμεν, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
ἴσον καὶ τρόπιν αὐτίς· ἐλδομένῳ δὲ μοι ἦλθον

Ὅφ' ἤμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη,

Κρίνων νείκεα πολλά δικάζομένων αἰζηῶν.

Καὶ τότε δὴ μοι δοῦρα Χαρούθιος ἐξεφάνθη.

44.

Πάντα γὰρ ταῦτα χρόνου τινὸς ἔμφασιν ἀξιολόγου δίδωσι, καὶ μάλιστα τὸ τὴν ἐσπέραν ἐπιτεῖναι, μὴ κοινῶς εἰπόντα, ἤνικα ὁ θρασυῆς ἀνίσταται, ἀλλ' ἤνικα κρίνων νείκεα πολλά, ὥστε βραδύναι πλέον τι. Καὶ ἄλλως δὲ οὐ πιθανὴν εἶναι ὑπέτεινε τῶν ναυαγίων τὴν ἀπαλλαγὴν, εἰ, πρὶν ἀποσπασθῆναι πολὺ, αὐτίκα εἰς τοῦπίσω παλίρροα μετέπιπτεν.

Ἀπολλόδωρος δὲ ἐπιτιμᾷ Καλλιμάχῳ, συνηγορῶν τοῖς περὶ Ἐρατοσθένη, διότι, καίπερ γραμματικὸς ὢν, παρὰ τὴν Ὀμηρικὴν ὑπόθεσιν, καὶ τὸν ἐξωκεανισμὸν τῶν τόπων, περὶ οὓς τὴν πλάνην φράζει, Γαῦθον καὶ Κόρκυραν ὀνομάζει. Ἄλλ' εἰ μὲν μηδαμοῦ γέγονεν ἡ πλάνη, ἀλλ' ὅλον πλάσμα ἐστὶν Ὀμήρου τοῦτο, ὀρθῆ ἢ ἐπιτίμησις ἢ, εἰ γέγονε μὲν, περὶ ἄλλους δὲ τόπους, δεῖ λέγειν εὐθύς, καὶ περὶ τίνας, ἐπανορθούμενον ἅμα τὴν ἀγνοίαν. Μήτε δὲ ὅλου πλάσματος εἶναι πιθανῶς λεγομένου, καθάπερ ἐπεδείκνυμεν, μήτ' ἄλλων τόπων κατὰ πίσιν μείζω δεικνυμένων, ἀπολύοιτ' ἂν τῆς αἰτίας ὁ Καλλιμάχος.

Οὐδ' ὁ Σκήψιος δὲ Δημήτριος εὖ, ἀλλὰ καὶ τῷ Ἀπολλο- 45.
δώρῳ τῶν ἀμαρτιῶν ἐνίων αἴτιος ἐκεῖνος κατέστη. Πρὸς γὰρ Νεάνθη τὸν Κυζικηνὸν φιλοτιμοτέρως ἀντιλέγων, εἰπόντα, ὅτι οἱ Ἀργοναῦται πλέοντες εἰς Φᾶσιν τὸν ὑφ' Ὀμήρου καὶ τῶν ἄλλων ὁμολογούμενον πλοῦν, ἰδρύσαντο τὰ τῆς Ἰδαίας μητρὸς ἱερὰ περὶ Κύζικον, ἀρχὴν φησὶ μὴδ' εἰδέναι τὴν εἰς Φᾶσιν ἀποδημίαν τοῦ Ἰάσονος Ὀμηρον. Τοῦτο δ' οὐ μόνον τοῖς ὑφ' Ὀμήρου λεγομένοις μάχεται, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑφ' αὐτοῦ. Φησὶ γὰρ τὸν Ἀχιλλέα Λέσβον μὲν πορθῆσαι καὶ ἄλλα χωρία, Λήμνου δ' ἀποσχέσθαι καὶ τῶν πλησίον νήσων, διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἰάσονα καὶ τὴν πρὸς τὸν υἱὸν Εὐνήον συγγένειαν, τότε τὴν νῆσον

45. κατέχοντα. Πῶς οὖν ὁ Ποιητής τοῦτο μὲν ἤδει, διότι συγγενεῖς ἢ ὁμοεθνεῖς, ἢ γείτονες, ἢ ἄλλως ὅπως οὖν οἰκεῖοι ὑπῆρχον, ὃ τε Ἀχιλλεύς, καὶ ὁ Ἰάσων (ὅπερ οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θετταλοῦς ἀμφοτέρους εἶναι συνέβαινε, καὶ τὸν μὲν Ἰώλκιον, τὸν δ' ἐκ τῆς Φθιώτιδος Ἀχαιῖδος ὑπάρχειν.), τοῦτο δ' ἠγνόει, πόθεν ἦλθε τῷ Ἰάσωνι, Θετταλῷ καὶ Ἰωλκίῳ ὑπάρχοντι, ἐν μὲν τῇ πατρίδι μηδεμίαν καταλιπεῖν διαδοχὴν, Δήμνου δὲ κατασῆσαι κύριον τὸν υἱόν; Καὶ Πελίαν μὲν ἤδει καὶ τὰς Πελιαῖδας, καὶ τὴν ἀρίστην αὐτῶν Ἄλκησιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς Εὐμηλον,

Τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δια γυναικῶν

Ἄλκησις, Πελῖαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη·

τῶν δὲ περὶ τὸν Ἰάσονα συμβάντων καὶ τὴν Ἀργῶ καὶ τοὺς Ἀργοναύτας, τῶν ὁμολογουμένων παρὰ πᾶσιν, ἀνήκοος ἦν; ἐν δὲ τῷ Ὠκεανῷ τὸν παρ' Αἰήτου πλοῦν ἔπλαττεν, ἀρχὴν μηδεμίαν ἐξ ἰσορίας λαβῶν;

Ὡς μὲν γὰρ ἅπαντες λέγουσιν, ὃ τε ἐξ ἀρχῆς πλοῦς ἐπὶ Φᾶσιν ἔχει πιθανόν τι, τοῦ Πελίου σειλαντος, καὶ ἡ ἐπάνοδος, καὶ ἡ ἐν τῷ παράπλω νήσων *ὄση* ἐπικράτεια· καὶ νῆ Δία ἡ ἐπὶ πλέον γενηθεῖσα πλάινη, καθάπερ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ Μενελάῳ, ἐκ τῶν ἔτι νῦν δεικνυμένων πεπιστευμένον ἐστὶ, καὶ ἐκ τῆς Ὀμήρου φωνῆς. Ἡ τε γὰρ Αἴα δείκνυται περὶ Φᾶσιν πόλις· καὶ ὁ Αἰήτης πεπίσενται βασιλεῦσαι τῆς Κολχίδος, καὶ ἔστι τοῖς ἐκεῖ τοῦτ' ἐπιχώριον τούνομα. Ἡ τε Μήδεια φαρμακίς ἰσορεῖται, καὶ ὁ πλοῦτος τῆς ἐκεῖ χώρας, ἐκ τῶν χρυσείων καὶ ἀργυρείων καὶ σιδηρείων, δικαίαν τινὰ ὑπαγορεύει πρόφασιν τῆς στρατείας, καθ' ἣν καὶ Φρίξος πρότερον ἔσειλε τὸν πλοῦν τοῦτον· καὶ ἔστιν ὑπομνήματα τῆς ἀμφοῖν στρατείας, τό, τε Φρίξειον, τὸ ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς τε Κολχίδος καὶ τῆς Ἰθρηρίας, καὶ τὰ Ἰασόνεια, ἃ πολλαχοῦ καὶ τῆς Ἀρμενίας, καὶ τῆς Μηδίας, καὶ τῶν πλησιοχώρων αὐταῖς τόπων δείκνυται. Καὶ μὲν

καὶ περὶ Σινώπην καὶ τὴν ταύτης παραλίαν, καὶ τὴν Προπον- 46.
τίδα, καὶ τὸν Ἑλλάσποντον μέχρι τῶν κατὰ τὴν Λήμνον τόπων,
λέγεται πολλὰ τεκμήρια τῆς τε Ἰάσονος στρατείας καὶ τῆς Φρίξου-
τῆς ὁ Ἰάσονος, καὶ τῶν ἐπιδιωξάντων Κόλχων, καὶ μέχρι τῆς
Κρήτης, καὶ τῆς Ἰταλίας, καὶ τοῦ Ἀδρίου ὧν ἓν καὶ ὁ Καλ-
λίμαχος ἐπισημαίνεται, τότε μὲν,

Αἰγλίτην Ἀνάρην τε, Λακωνίδι γείτονα Θήρη,
Δείπων.....

Ἄρχμενος, ὡς ἦρωες ἀπ' Αἰθήτῳ Κυταίου,
Αὔθις εἰς ἀρχαίην ἔπλεον Διμονίην

τότε δὲ περὶ τῶν Κόλχων

Οἱ μὲν ἐπ' Ἰλλυρικοῖο πόρου σχάσαντες ἔρστμα,
Λᾶα παρὰ ξανθῆς Ἀρμονίης ὄφις.
Ἄσυρον ἐκτίσαντο, τό κεν ΦΥΓΑΔΩΝ τις ἐνίσποι
Γραϊκός, ἀτὰρ κείνων γλῶσσ' ὀνόμηνε ΠΟΛΛΑΣ.

Τινὲς δὲ καὶ τὸν Ἴστρον ἀναπλεῦσαι φασὶ μέχρι πολλοῦ τοὺς
περὶ τὸν Ἰάσονα, οἱ δὲ καὶ μέχρι τοῦ Ἀδρίου· οἱ μὲν κατὰ
ἄγνοϊαν τῶν τόπων, οἱ δὲ καὶ ποταμὸν Ἴστρον ἐκ τοῦ μεγάλου
Ἴσρου τὴν ἀρχὴν ἔχοντα ἐκβάλλειν εἰς τὸν Ἀδρίαν φασί· τάδε
οὐκ ἀπιθάνως οὐδ' ἀπίσως λέγοντες.

Τοιαύταις δὴ τισιν ἀφορμαῖς ὁ Ποιητὴς χρησάμενος, τὰ μὲν
ὁμολογεῖ τοῖς ἰσορουμένοις· προσμυθεύει δὲ τούτοις, ἔθος τι
φυλάττων καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον. Ὁμολογεῖ μὲν, ἔταν τὸν Αἰήτην
ὀνομάζει, καὶ τὸν Ἰάσονα, καὶ τὴν Ἀργὴν λέγη, καὶ παρὰ τὴν
Αἴην, τὴν Αἰαίην πλάττη, καὶ τὸν Εὐνήθου ἐν Λήμνῳ καθιδρύη,
καὶ ποιῆ τῷ Ἀχιλλεῖ φίλην τὴν νῆσον, καὶ παρὰ τὴν Μήδειαν, τὴν
Κίρκην φαρμακίδα ποιῆ,

Αὐτοκασιγνήτην ὀλοόφρονος Αἰήταο.

Προσμυθεοποιεῖ δὲ τὸν ἐξωκεανισμὸν τὸν κατὰ τὴν πλάνην συμ-

46. Βάντα τὴν ἀπ' ἐκείνου τοῦ πλοῦ. Ἐπεὶ κακεῖνο, ὑποκειμένων
μὲν τούτων, εὖ λέγεται,

Ἀργὸν πασιμέλουσα,

ὡς ἐν γνωρίμοις τόποις καὶ εὐανδρουῖσι τῆς ναυσολίας γενο-
μένης. Εἰ δ', ὡσπερ ὁ Σκίψιός φησι παραλαβὸν μάρτυρα
Μίμνερμον, ὃς ἐν τῷ Ὠκεανῷ ποιήσας τὴν οἴκησιν τοῦ Αἰήτου,
πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς ἐκτὸς πεμφθῆναι φησιν ὑπὸ τοῦ Πελίου
τὸν Ἰάσονα, καὶ κομίσαι τὸ θέρας, οὐτ' ἂν ἢ ἐπὶ τὸ θέρας ἐκεῖσε
πομπὴ πιθανῶς λέγοιτο εἰς ἀγνωστας καὶ ἀφανεῖς τόπους· οὐθ' ὁ
δι' ἐρήμων καὶ ἀοίκων, καὶ τῶν κατ' ἡμᾶς τοσοῦτον ἐκτετο-
πισμένος πλοῦς, οὐτ' ἐνδοξός, οὔτε πασιμέλων·

47.

Οὐδ' ὁκόταν μετὰ κῶας ἀνήγαγεν αὐτὸς Ἰήσων
Ἐξ Αἴης, τελίσας ἀλγυνόεσσαν ὁδὸν,
Ἰβρισηΐ Πελίῃ τελέων χαλεπηρὲς ἄεθλον,
Οὐδ' ἂν ἐπ' Ὠκεανοῦ καλὸν ἴκοντο ῥέον·

καὶ ὑποβάς,

Αἰήταο πόλει, τόθι τ' ὠκέος ἠελίοιο
Ἀκτῖνες χρυσέῳ κείαται ἐν θαλάμῳ,
Ὠκεανοῦ παρὰ χεῖλεσ', ἐν ὄχετο θεῖος Ἰήσων.

Κ Ε Φ. Γ.

Οὐδ' ἐ τοῦτ' εὖ Ἐρατοσθένης, ὅτι ἀνδρῶν οὐκ ἀξίων μνήμης
ἐπὶ πλεόν μέρνηται, τὰ μὲν ἐλέγχων, τὰ δὲ πισεύων, καὶ μάρ-
τυσι χρώμενος αὐτοῖς, οἷον Δαμάσῃ καὶ τοιούτοις ἄλλοις. Καὶ
γὰρ, εἴ τι λέγουσιν ἀληθές, οὐ μάρτυσί γε ἐκείνοις χρηστέον
περὶ αὐτοῦ, οὐδὲ πισευτέον διὰ τοῦτο· ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀξιολόγων
ἀνδρῶν μόνον τῷ τοιούτῳ τρόπῳ χρηστέον, οἱ πολλὰ μὲν εἰρή-
κασιν εὖ, πολλὰ δὲ καὶ παραλελοίπασιν, ἢ οὐχ ἱκανῶς ἐξεῖπον,
οὐδὲν δ' ἐψευσμένως. Ὁ δὲ Δαμάσῃ χρώμενος μάρτυρι, οὐδὲν
διαφέρει τοῦ καλοῦντος μάρτυρα τὸν Βεργαῖον, ἢ τὸν Μεσσήνιον